

شناسه	قانون- مقررات- رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۱/۰۴/۱۱																																																																																					
عنوان موضوع	بررسی چالش های احداث نیروگاه حرارتی با مقیاس کوچک و مشکلات واحدهای فعال این حوزه در استان																																																																																							
مرجع طرح موضوع	کمیته انرژی کمیسیون صنعت و معدن اتاق تبریز																																																																																							
شرح موضوع	<p>در سال های اخیر کمبود برق به یکی از چالش های مهم کشور تبدیل شده است. این چالش ها که ناشی از عدم توجه سیاست گذاران به زیرساخت های کشور در سال های گذشته ایجاد شده است، به دلیل تصمیمات مسئولین مبنی بر عدم اولویت قطعی برق بخش خانگی، مشکلات بسیاری برای صنایع ایجاد کرده است. البته این کمبود در استان آذربایجان شرقی بیشتر از سایر استان ها به چشم می خورد. به نحوی که میزان تخصیص برق و گاز به استان، بارها از سوی بخش خصوصی مطرح شده، لیکن تا کنون اقدام اساسی جهت برون رفت از این معضل صورت نگرفته است. در این راستا به گوشه ای از آمار و اطلاعات سال ۱۳۹۷ شرکت توانیر اشاره می گردد که خود نشانگر مظلوم واقعا شدن منطقه آذربایجان می باشد.</p> <p>مصرف سرانه در پیک بار و دیماند صنعتی فروخته شده در انتقال و فوق توزیع</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>منطقه</th> <th>جمعیت نفر</th> <th>مصرف برق سرانه در پیک بار W</th> <th>دیماند صنعتی فروخته شده</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>برق آذربایجان</td> <td>۸.۴۴۵.۲۹۱</td> <td>۳۶۵</td> <td>۸۳۲</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>برق اصفهان</td> <td>۶.۰۶۸.۶۱۳</td> <td>۶۳۱</td> <td>۲۳۷۳</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>برق خراسان</td> <td>۸.۰۶۶.۴۹۱</td> <td>۴۷۴</td> <td>۷۲۷</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>برق فارس</td> <td>۶.۰۱۴.۶۷۴</td> <td>۸۱۵</td> <td>۷۹۳</td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>برق کرمان</td> <td>۳۱۶۴۷۱۸</td> <td>۶۶۹</td> <td>۷۰۷</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>برق یزد</td> <td>۱۱۳۸۵۳۳</td> <td>۹۴۲</td> <td>۱۱۳۱</td> </tr> <tr> <td>۷</td> <td>برق سمنان</td> <td>۷۰۲۳۶۰</td> <td>۶۸۹</td> <td>۱۷۰</td> </tr> </tbody> </table> <p>پیک بار استان ها در مقایسه باهم</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>استان</th> <th>پیک بار MW</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>استان آذربایجان شرقی</td> <td>۱۱۷۰</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>استان اصفهان</td> <td>۲۴۶۸</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>استان فارس</td> <td>۲۵۸۶</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>استان خراسان</td> <td>۲۴۸۷</td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>استان کرمان</td> <td>۱۶۵۳</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>استان یزد</td> <td>۷۸۷</td> </tr> </tbody> </table> <p>شاخص فروش برق</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>استان</th> <th>فروش برق خانگی میلیون کیلوولت ساعت</th> <th>فروش برق صنعتی میلیون کیلوولت ساعت</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>آذربایجان شرقی</td> <td>۲۴۶۹</td> <td>۳۴۷۲</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>اصفهان</td> <td>۴۲۵۹</td> <td>۱۴.۴۲۵</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>خراسان رضوی</td> <td>۴۵۴۰</td> <td>۵۳۹۱</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>فارس</td> <td>۴۸۵۲</td> <td>۳۱۸۶</td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>کرمان</td> <td>۳۲۲۰</td> <td>۴۶۵۲</td> </tr> </tbody> </table>			ردیف	منطقه	جمعیت نفر	مصرف برق سرانه در پیک بار W	دیماند صنعتی فروخته شده	۱	برق آذربایجان	۸.۴۴۵.۲۹۱	۳۶۵	۸۳۲	۲	برق اصفهان	۶.۰۶۸.۶۱۳	۶۳۱	۲۳۷۳	۳	برق خراسان	۸.۰۶۶.۴۹۱	۴۷۴	۷۲۷	۴	برق فارس	۶.۰۱۴.۶۷۴	۸۱۵	۷۹۳	۵	برق کرمان	۳۱۶۴۷۱۸	۶۶۹	۷۰۷	۶	برق یزد	۱۱۳۸۵۳۳	۹۴۲	۱۱۳۱	۷	برق سمنان	۷۰۲۳۶۰	۶۸۹	۱۷۰	ردیف	استان	پیک بار MW	۱	استان آذربایجان شرقی	۱۱۷۰	۲	استان اصفهان	۲۴۶۸	۳	استان فارس	۲۵۸۶	۴	استان خراسان	۲۴۸۷	۵	استان کرمان	۱۶۵۳	۶	استان یزد	۷۸۷	ردیف	استان	فروش برق خانگی میلیون کیلوولت ساعت	فروش برق صنعتی میلیون کیلوولت ساعت	۱	آذربایجان شرقی	۲۴۶۹	۳۴۷۲	۲	اصفهان	۴۲۵۹	۱۴.۴۲۵	۳	خراسان رضوی	۴۵۴۰	۵۳۹۱	۴	فارس	۴۸۵۲	۳۱۸۶	۵	کرمان	۳۲۲۰	۴۶۵۲
	ردیف	منطقه	جمعیت نفر	مصرف برق سرانه در پیک بار W	دیماند صنعتی فروخته شده																																																																																			
	۱	برق آذربایجان	۸.۴۴۵.۲۹۱	۳۶۵	۸۳۲																																																																																			
	۲	برق اصفهان	۶.۰۶۸.۶۱۳	۶۳۱	۲۳۷۳																																																																																			
۳	برق خراسان	۸.۰۶۶.۴۹۱	۴۷۴	۷۲۷																																																																																				
۴	برق فارس	۶.۰۱۴.۶۷۴	۸۱۵	۷۹۳																																																																																				
۵	برق کرمان	۳۱۶۴۷۱۸	۶۶۹	۷۰۷																																																																																				
۶	برق یزد	۱۱۳۸۵۳۳	۹۴۲	۱۱۳۱																																																																																				
۷	برق سمنان	۷۰۲۳۶۰	۶۸۹	۱۷۰																																																																																				
ردیف	استان	پیک بار MW																																																																																						
۱	استان آذربایجان شرقی	۱۱۷۰																																																																																						
۲	استان اصفهان	۲۴۶۸																																																																																						
۳	استان فارس	۲۵۸۶																																																																																						
۴	استان خراسان	۲۴۸۷																																																																																						
۵	استان کرمان	۱۶۵۳																																																																																						
۶	استان یزد	۷۸۷																																																																																						
ردیف	استان	فروش برق خانگی میلیون کیلوولت ساعت	فروش برق صنعتی میلیون کیلوولت ساعت																																																																																					
۱	آذربایجان شرقی	۲۴۶۹	۳۴۷۲																																																																																					
۲	اصفهان	۴۲۵۹	۱۴.۴۲۵																																																																																					
۳	خراسان رضوی	۴۵۴۰	۵۳۹۱																																																																																					
۴	فارس	۴۸۵۲	۳۱۸۶																																																																																					
۵	کرمان	۳۲۲۰	۴۶۵۲																																																																																					

مقایسه تعداد و ظرفیت پستهای ۴۰۰ کیلوولت

ردیف	شرکت	تعداد پستهای 400KV	ظرفیت نصب شده پستهای 400KV
۱	برق آذربایجان	۵	۲۸۴۵
۲	برق اصفهان	۱۹	۱۰۹۱۰
۳	برق خراسان	۲۰	۱۰۴۸۲
۴	برق فارس	۲۶	۱۲۹۹۵
۵	برق کرمان	۹	۵۴۷۰
۶	برق یزد	۹	۴۶۸۵

مقایسه تعداد و ظرفیت پستهای فوق توزیع

ردیف	شرکت	تعداد پستهای ۶۳/۱۳۲ کیلوولت	ظرفیت کل نصب شده MVA
۱	برق آذربایجان	۱۲۱	۶۸۷۱
۲	برق اصفهان	۱۷۸	۹۹۱۵
۳	برق خراسان	۱۷۲	۱۰۹۶۲
۴	برق اصفهان	۲۱۸	۱۳۹۳۷

مقایسه شبکه ۲۰ کیلوولت چهار شهر

ردیف	شرکت	طول شبکه ۲۰ کیلوولت	تعداد ترانسفورمر دستگاه	تعداد فیدر ۲۰ کیلوولت دستگاه
۱	توزیع تبریز	۳۲۷۰	۶۶۶۶	۲۲۸
۲	توزیع اصفهان	۵۴۹۱	۱۲۵۰۰	۳۳۹
۳	توزیع مشهد	۶۲۵۷	۱۴۸۱۵	۴۱۴
۴	توزیع شیراز	۱۲۹۳۷	۲۸۶۹۲	۵۱۳

تعداد پست ۴۰۰ کیلوولت بر هر یک میلیون نفر در هر منطقه

ردیف	شرکت	تعداد پست ۴۰۰ کیلوولت بر هر میلیون نفر
۱	برق آذربایجان	۰/۵۹
۲	برق اصفهان	۳/۱۷
۳	برق خراسان	۲/۵
۴	برق فارس	۴/۳
۵	برق کرمان	۲/۹
۶	برق یزد	۸/۲
۷	برق سمنان	۵/۷

توان مصرف هر فرد از ظرفیت نصب شده از پستهای ۴۰۰ کیلوولت هر منطقه از پیک بار

ردیف	شرح	توان مصرفی هر فرد W	توان روشن کردن عدد لامپ ۱۰۰ W
۱	در برق آذربایجان	۳۰۰	۳
۲	در برق اصفهان	۱۶۰۰	۱۶
۳	در برق خراسان	۱۱۵۶	۱۱-۱۲
۴	در برق فارس	۱۹۲۳	۱۹
۵	در برق کرمان	۱۷۹۷	۱۸
۶	در برق یزد	۳۶۶۳	۳۶ تا ۳۷
۷	در برق سمنان	۲۵۳۴	۲۵

چند برابری بهره مندی هر نفر در هر منطقه نسبت به برق آذربایجان در پست های ۴۰۰ کیلوولت

نسبت ظرفیت نصب شده پست های ۴۰۰ کیلوولت هر شرکت به ظرفیت پست های برق آذربایجان (چند برابر) با احتساب جمعیت هر منطقه	آذربایجان	اصفهان	خراسان	فارس	کرمان	یزد	سمنان
	۱	۷/۴	۴	۸/۹۸	۱۳/۷	۹۰/۶	۱۰۱/۶

طول شبکه ۴۰۰ کیلوولت و فوق توزیع هر منطقه بدون احتساب تعداد جمعیت در سال ۱۳۹۷ بر حسب کیلومتر

شرح	برق آذربایجان	برق اصفهان	برق خراسان	برق فارس
طول خطوط ۴۰۰ کیلوولت (کیلومتر مدار)	۹۵۵	۲۱۴۸	۲۴۴۹	۲۴۲۲
طول شبکه فوق توزیع (کیلومتر مدار)	۴۶۸۸	۶۲۸۶	۱۱۶۱۲	۱۵۰۳۱

بر اساس شاخص های عمومی شبکه های مناطق مختلف که توسط خود شرکت توانیر در سال ۱۳۹۷ ارائه شده شرایط آذربایجان که شامل سه استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل می باشد در تمامی شاخص ها بسیار نامطلوب است. البته شاید آمار به روز تری نیز ارائه شود، لیکن با توجه به شرایط در حال حاضر، نتیجه بهتری حاصل نخواهد شد.

علیرغم تبعیض های انجام شده، شاهد آن هستیم که مدیریت بار مصرف برق استان آذربایجان شرقی همچنان در صدر جدول می باشد و هیچ تفاوتی با دیگر استان ها با ظرفیت های بالا ندارد و همچنان هم ردیف با دیگر استان های برخوردار از ظرفیت بالای برق در مدیریت بار مصرف سهم می گردند. این درحالیست که ۱۰۰ مگا وات خاموشی ۱۱۷۰ پیک بار آذربایجان با ۱۵۰ مگا وات از ۲۴۶۸ پیک بار اصفهان قابل مقایسه نمی باشد. همچنین ۱۰۱ برابری بهره مندی هر نفر از برق استان سمنان به نسبت هر نفر در منطقه آذربایجان قابل توجه نمی باشد. لذا بایستی این موضوع برای یکبار در دستور کار نمایندگان مجلس و مسئولین عالی رتبه استان قرار گیرد و تا احقاق حق استان پیگیری گردد.

علیرغم مظلوم واقع شدن آذربایجان در خصوص ظرفیت های تخصیص یافته به استان ها، محدودیت های برق در برخی از موارد ناشی از قوانین و مقررات ابلاغی می باشد که در حوزه صنعت بیشتر مشاهده می گردد و مستلزم اصلاح می باشد. در این خصوص می توان به قراردادهای فی مابین وزارت نیرو و نیروگاه های با مقیاس کوچک اشاره کرد. بر اساس دستورالعمل ها تنظیم این قراردادها به صورتی است که با ارائه مجوز برای احداث نیروگاه، گاز مصرفی مورد نیاز بلافاصله به واحد مربوطه اختصاص می یابد. در حالیکه بهره برداری از واحد، نیازمند زمان است. در بسیاری مواقع مشاهده می گردد، متقاضی به دلایل مختلف نظیر تحریم،

عدم نقدینگی کافی و مشکلات دیگر بدون پیشرفت فیزیکی متوقف شده است و به دلیل عقد قرارداد تضمینی میزان گاز مصرفی واحد بلا استفاده مانده و بلوکه می شود. اما از منظر وزارت نفت این مقدار به استان تخصیص یافته است و به دلیل محدودیت گاز، مجوز دیگری برای استان صادر نمی گردد. در حالیکه از این ظرفیت استفاده نشده و بسیاری از متقاضیان در مرحله صدور مجوز گاز قرار دارند.

لیست متقاضیان سرمایه گذار احداث نیروگاه حرارتی با مقیاس کوچک استان آذربایجان شرقی

ردیف	نام شرکت	پست مرتبط	ظرفیت صادر شده (MW)	نوع نیروگاه	قرارداد گاز	پروانه احداث	قرارداد خرید تضمینی برق	توضیحات
۱	سینا نیرو	آذر	۲۵	DG	✓	✓	✓	بدون پیشرفت اجرایی، پروژه متوقف بوده و حائز شرایط فسخ قرارداد می باشد.
۲	آریا فلز ناب	سعید آباد	۲۵	DG	✓	✓	✓	
۳	ذوب آهن اسنوند آذر	کاغذ سازی مراغه	۲۵	DG	-	✓	✓	
۴	پردیس الکتریک انرژی	پست ۱۳۲ جلفا	۲۵	DG	✓	✓	-	بدون پیشرفت اجرایی، پروژه متوقف می باشد
۵	آذر نماد انرژی (۱)	شهرک سرمایه گذاری خارجی	۱۴	DG	✓	-	-	در مرحله انجام کارهای اجرایی
۶	آذر نماد انرژی (۲)	شهرک صنعتی بعثت	۸	DG	✓	✓	✓	
۷	تامین نیروی سام (۳)	پروفسور هشترودی	۲۵	DG	✓	✓	-	در مرحله عقد قرارداد خرید تضمینی
۸	نیرو طرح توان آدرین	سردرود	۲۵	DG	✓	✓	-	
۹	ثمین صنعت تیرازه	میانه	۱۰	DG	✓	✓	✓	در آستانه بهره برداری

دومین موضوع که در قراردادهای فی ما بین مشاهده می گردد، عدم اجرای برخی از بندهای قرارداد از سوی وزارت نیرو است. به عنوان مثال در قراردادهای خود تامین و خود مصرف عدم قطع برق در پیک مصرف از سوی وزارت نیرو و عدم قطع گاز در زمستان و تخصیص سوخت جایگزین در احتمال قطعی قید شده است که متأسفانه عمل نمی شود. همچنین در قراردادهای فی مابین وزارت نیرو با نیروگاه های با مقیاس کوچک، به پرداخت مطالبات بخش خصوصی در زمان تعیین شده تاکید شده و چنانچه یکماه از تاریخ پرداخت صورت حساب بگذرد، شرکت توانیر ملزم به پرداخت دیرکرد می باشد. لیکن این موضوع نیز از همانند الزام به پرداخت وجه التزام ماده (۲۵) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار از سوی شرکت توانیر اجرا نمی شود. در بسیاری از موارد پرداخت های شرکت توانیر به بیش از یکسال نیز می رسد و این موضوع بخش خصوصی را با مشکلات عدیده ای روبرو می کند. عدم دریافت مطالبات از یک سو و همچنین افزایش هزینه ها همراه با پایین و نامتوازن بودن نرخ خرید از سوی دیگر، باعث گردیده واحدها با مشکلات نقدینگی مواجه شده و ظرفیت خود را کاهش دهند. متأسفانه تکالیف دستوری و بی تعهدی های شرکت توانیر باعث متضرر شدن نیروگاه های با مقیاس کوچک و عدم رغبت سرمایه گذاری در این حوزه شده است. در حالیکه که وزارت نیرو بایستی حمایت های لازم را از این نیروگاه ها بعمل آورد تا کمبود برق کشور از طریق این نیروگاه ها

<p>جبران گردد. در این راستا قوانین بسیاری از جمله بند (ب) ماده (۴۴) و بند (ت) ماده (۴۸) قانون برنامه ششم توسعه؛ ماده (۱) قانون حمایت از برق کشور از سوی قانونگذار تصویب شده است.</p> <p>مشکل دیگری نیروگاه های با مقیاس کوچک را به چالش مواجه ساخته، مربوط به واردات قطعات و دستگاه ها مورد نیاز تولید می باشد که اغلب ساخت داخل ندارد و یا با تولید داخل سازگاری ندارد. مشکلات ناشی از تحریم ها برای تامین قطعات این نیروگاه ها کم بود که عدم معافیت حقوق گمرکی قطعات خطوط تولیدی بر اساس بند (ص) تبصره (۶) قانون بودجه در سال ۱۴۰۱ مطرح شد. قبل از تصویب قانون بودجه سال جاری واحدهای تولید با استفاده از ظرفیت بند (غ) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی می توانستند برای واردات ماشین آلات و خط تولید از پرداخت حقوق گمرکی معاف گردند. لیکن پس از تصویب قانون بودجه سال ۱۴۰۱ این معافیت لغو شده و بار مالی مضاعفی برای نیروگاه ها ایجاد کرده است.</p> <p>مشکلات بانکی و تسهیلات ارزی نیز یکی از مشکلات بسیار مهم نیروگاه های با مقیاس کوچک بشمار می آید. بر اساس مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۲ هیات وزیران در خصوص دریافت از صندوق توسعه ملی، بانک مرکزی موظف گردید؛ در صورت درخواست بانک عامل طرف قرارداد با صندوق توسعه ملی، بازپرداخت ارزی تسهیلات طبق جدول مربوطه انجام و شرایط لازم برای تبدیل ریال به ارز را با نرخ رسمی فراهم گردد و پس از دریافت مبلغ ریالی هر قسط، معادل ارزی آن را به حساب صندوق توسعه واریز گردد. لیکن این موضوع توسط بانک مرکزی تایید و اجرایی نشد. با افزایش نرخ دلار هم بازپرداخت تسهیلات به ده ها برابر افزایش یافت و واحدها را با مشکل نقدینگی روبرو کرد.</p> <p>دریافت تسهیلات نیروگاه های با مقیاس کوچک، از بانک ها نیز به چالش دیگری برای این واحدها تبدیل شده است. بانک ها براساس دستورالعمل های خود اعلام می کنند که دریافت تسهیلات با ثبت نام در سامانه بهین یاب صورت می گیرد. این درحالیست که مجوزهای نیروگاه های با مقیاس کوچک از سوی وزارت نیرو صادر می شود و ارتباطی با سازمان صمت و سامانه بهین یاب ندارد. تسهیلات پرداختی از سوی وزارت نیرو نیز به دلیل کوتاه مدت بودن پاسخ گوی سرمایه گذاری های ۵۵۰ میلیاردی این نیروگاه ها نمی باشد از این رو این واحدها با مشکل جدی نقدینگی نیز مواجه می باشد.</p> <p>بلا تکلیفی پس از گذشت ۵ سال از قرارداد نیروگاه ها با وزارت نیرو نیز یکی دیگر از مشکلات این واحدها می باشد. متأسفانه ۵ سال اول قرارداد به صورت تضمینی می باشد. پس از گذشت قرارداد تضمینی در ۵ سال اول، برق نیروگاه های با مقیاس کوچک با نرخ بسیار نازل خریداری می شود. این اقدام وزارت نیرو باعث می گردد این واحدها برای ادامه فعالیت توجیه اقتصادی نداشته باشند و واحد خود را تعطیل نمایند.</p>	
--	--

۱- بند ب ماده ۴۴ قانون برنامه ششم توسعه: وزارت نیرو موظف است به منظور افزایش بازدهی و ضریب بهره وری نیروگاه ها موافقت اصولی برای ایجاد نیروگاه ها با بازدهی پنجاه و پنج تا شصت درصد صادر نماید.

۲- بند ت ماده ۴۸ قانون برنامه ششم توسعه: از طریق وزارت نیرو در طول اجرای برنامه نسبت به افزایش توان تولید برق تا بیست و پنج هزار مگاوات از طریق سرمایه گذاری مؤسسات عمومی غیردولتی، تعاونی و خصوصی اعم از داخلی و خارجی و یا منابع داخلی شرکت های تابعه یا به صورت روش های متداول سرمایه گذاری از جمله ساخت، بهره برداری و تصرف و ساخت، بهره برداری و انتقال اقدام نماید. خرید تضمینی برق بر اساس نرخ تعیین شده توسط شورای اقتصاد خواهد بود.

۳- ماده ۱ قانون حمایت از برق کشور: به منظور اجرای طرح های افزایش ظرفیت نیروگاه ها و استفاده از حداکثر امکانات موجود کشور و کاهش وابستگی تولید برق به گاز و نفت، احداث و توسعه نیروگاه حرارتی زغال سوز و تبدیل برج تر به برج خشک نیروگاه های بخاری با اولویت کامل مشمول بند (پ) ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱/۲/۱۳۹۴ می شود.

۴- بند ص تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱: به منظور اجرای سیاست های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در جهت تحقق جهش تولید دانش بنیان و توسعه زنجیره ارزش تولید و عبور از خام فروشی، درآمد حاصل از صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی از جمله، بیلت، بلوم و اسلب، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی از جمله قیر و متانول، اوره و پلی اتیلن به صورت خام و نیمه خام در تمام نقاط کشور، مشمول مالیات و عوارض صادراتی می شود. تعریف و فهرست مواد خام و نیمه خام علاوه بر موارد مذکور و همچنین علاوه بر موارد مندرج در تصویب نامه شماره ۵۹۱۵۶ هیأت وزیران به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، تهیه می شود و حداکثر ظرف یک ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است نسبت به وصول منابع حاصل از این بند و حقوق ورودی (مطابق بند (د) ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۲۲ / ۸ / ۱۳۹۰) کلیه ماشین آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی، اقدام نماید.

<p>یکی از مشکلات جدی نیروگاه ها این است که پس از ۵ سال اول بهره برداری، به طور ناگهانی دچار بلاتکلیفی می شوند. چرا که از این دوره زمانی به بعد برق این نیروگاه ها صرفا در ۵ ماه از سال آن هم با نرخ بسیار نازلی خریداری می شود.</p>	
<p>رئوس ایرادات و مشکلات:</p> <p>۱. تاخیر در پرداخت مطالبات نیروگاههای مقیاس کوچک از سوی شرکت توانیر، بخش خصوصی را با مشکلات عدیده ای روبرو نموده است. عدم دریافت مطالبات از یک سو و همچنین افزایش هزینه ها همراه با نامتوازن بودن نرخ خرید از سوی دیگر، باعث گردیده واحدها با مشکلات نقدینگی مواجه شده و ظرفیت خود را کاهش دهند. متاسفانه تکالیف دستوری و بی تعهدی های شرکت توانیر باعث متضرر شدن نیروگاه های با مقیاس کوچک و عدم رغبت سرمایه گذاری در این حوزه شده است.</p> <p>۲. عدم امکان واردات قطعات و تجهیزات مورد نیاز نیروگاههای مقیاس کوچک بدلیل تحریم ها که اغلب ساخت داخل ندارد و یا با تولید داخل سازگاری ندارد همچنین عدم معافیت حقوق گمرکی قطعات خطوط تولیدی بر اساس بند (ص) تبصره (۶) قانون بودجه در سال ۱۴۰۱ باعث گردیده است تا هزینه های مضاعفی به نیروگاهها تحمیل گردد.</p> <p>۳. افزایش نرخ دلار، بازپرداخت تسهیلات صندوق توسعه ملی را به ده ها برابر افزایش داده و واحدها را با مشکل نقدینگی روبرو نموده است.</p> <p>۴. دریافت تسهیلات نیروگاه های با مقیاس کوچک، از بانک ها نیز به چالش دیگری برای این واحدها تبدیل شده است. بانک ها براساس دستورالعمل های خود اعلام می کنند که دریافت تسهیلات با ثبت نام در سامانه بهین یاب صورت می گیرد. این درحالیست که مجوزهای نیروگاه های با مقیاس کوچک از سوی وزارت نیرو صادر می شود و ارتباطی با سازمان صمت و سامانه بهین یاب ندارد.</p> <p>۵. بلاتکلیفی قراردادهای خرید تضمینی برق نیروگاه های با مقیاس کوچک با وزارت نیرو پس از گذشت ۵ سال از شروع بهره برداری از دیگر مشکلات عدیده این واحدها می باشد.</p> <p>۶. عدم هماهنگی سازمان صمت و شرکت توانیر جهت عقد قرارداد نیروگاههای مقیاس کوچک با واحدهای صنعتی در حال احداث، بمنظور تامین نیاز برودتی و گرمایشی واحدهای مذکور از طریق نصب دستگاه CHP در واحدهای نیروگاههای همجوار. این امر عملا نیاز برخی از واحدهای صنعتی به مصرف گاز را به صفر رسانده و بسیار مقرون به صرفه خواهد بود.</p> <p>۷. به دلیل محدودیت گاز، مجوز دیگری برای بسیاری از متقاضیان احداث نیروگاههای مقیاس کوچک که در مرحله صدور مجوز گاز قرار دارند، صادر نمی گردد. از سوی دیگر برخی از متقاضیان در سنوات گذشته به دلایل مختلف نظیر اعمال تحریمها، عدم نقدینگی کافی و سایر مشکلات، بدون پیشرفت فیزیکی متوقف شده اند و به دلیل عقد قرارداد تضمینی، میزان گاز مصرفی واحد بلا استفاده مانده و بلوکه شده است اما از منظر وزارت نفت این مقدار به استان تخصیص یافته است و به دلیل محدودیت گاز، مجوز دیگری برای استان صادر نمی گردد.</p> <p>۸. برق منطقه ای آذربایجان شرقی در خصوص مجوزهای جدید با محدودیت جدی مواجه بوده و از سال ۹۶ قادر به صدور هیچ گونه مجوز جدید نبوده است. صدور مجوز جدید تنها از طریق فراخوان و با ارزیابی شرکت ها امکانپذیر می باشد که آن هم در تعداد محدودی بدلیل عدم تخصیص گاز برای احداث نیروگاه، با عدم تمایل سرمایه گذار مواجه گردیده است.</p> <p>۹. با توجه به شرایط اقتصادی کشور و کمبود نقدینگی دولت، پرداخت مطالبات برای نیروگاه ها با مقیاس کوچک به دو روش انتشار اوراق و حواله ارزی از محل مطالبات کشور (از جمله پاکستان) می باشد که این امر نیز گردش نقدینگی این واحدها را با چالش جدی مواجه نموده است.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی با حضور نمایندگان از معاونت امور اقتصادی استانداری، سازمان صمت، شرکت برق منطقه ای استان، شرکت توزیع نیروی برق استان، شرکت گاز استان، انجمن فولاد استان، انجمن مهندسیین مشاور استان، برخی از نیروگاه های با مقیاس کوچک به منظور بررسی چالش های احداث نیروگاه حرارتی با مقیاس کوچک و مشکلات واحدهای فعال این حوزه به شرح ذیل برگزار شد:</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹</p>

نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: موضوع جلسه در خصوص مشکلات احداث نیروگاه ها با مقیاس کوچک و همچنین سرمایه گذارانی که می خواهند به این امر ورود داشته باشند، می باشد. موضوع برق به جهت اهمیت در جلسه شورای گفتگوی ماه گذشته مطرح شد و قرار بر این شد تا مشکلات نیروگاه ها با مقیاس کوچک بررسی شده و گزارش آن در جلسه شورای بعدی طرح شود.

رحیم فاتح پور، مدیرعامل شرکت توان روز آذر: توان تولید نیروگاه واحد ما ۶/۴ مگاوات در ساعت بوده و در انتهای جاده باسمنج مستقر می باشیم. یکی از مهمترین دلایلی که سرمایه گذاران به این موضوع ورود نمی کنند عدم دریافت مطالبات خود از توانیر می باشد. از تیرماه ۱۴۰۰ تا الان مطالبات خود را دریافت نکرده ایم. دریافت صورت حساب تیرماه ۱۴۰۰ نیز به اینصورت می باشد: در اردیبهشت ۱۴۰۱ تنها ۱۸ درصد صورتحساب، سوم خرداد ماه ۴۱ درصد، ۱۲ خرداد ۳۶ درصد، نهایت در ۴ تیرماه امسال با ۳/۶ درصد پرداختی، صورت حساب تیرماه سال گذشته تسویه شده است. در قراردادهای قید شده است در صورتیکه یکماه از تاریخ پرداخت صورت حساب گذشته باشد ملزم به پرداخت دیرکرد می باشند ولی اینکار عملی نمی شود. از طرفی ۱۰ الی ۱۵ درصد صورت حساب های خود را به عنوان کارمزد ارز پرداخت می کنیم و متضرر شویم. دستگاه های نیروگاه به طور مستمر کار می کنند به همین دلیل به قطعات یدکی و سرویس نیاز دارند. اکثر قطعات یدکی این دستگاه ها وارداتی می باشند به همین دلیل برای خرید نیاز به ارز داریم با توجه به اینکه نرخ خریدهای سال گذشته و امسال تفاوت زیادی دارد نیاز به حمایت هائی در زمینه ارز می باشید. در خصوص قطعات مورد نیاز که وارداتی می باشند، عنوان می کنند ساخت داخل وجود دارد درحالیکه اینطور نیست این امر باعث شده در زمان واردات در بحث گمرک با مشکلاتی مواجه شویم. موضوع بعدی در مورد قرارداد تضمینی ۵ ساله نیروگاه ها با توانیر می باشد که بعد از اتمام ۵ سال اعلام می کنند نیروگاه ها باید تعطیل شوند و تنها در صورت نیاز در ماه های گرم سال از اردیبهشت تا پایان شهریور اجازه فعالیت داده خواهد شد. در حالیکه سرمایه گذاری زیادی در این زمینه صورت گرفته است و پرسنل ما اکثرا افراد آموزش دیده و متخصص می باشند و مقدر نیست تنها ۵ ماه در سال از آنها درخواست همکاری داشته باشیم. قراردادهای صورت حساب های این ۵ ماه با یک دوم و یا یک سوم مبلغ دوره تضمین منعقد می شود که نرخ بسیار پایینی بوده و مقرون به صرفه نمی باشد. در فصل های سرد سال امکان صادرات وجود دارد حتی در خصوص ماینرها که مصرف بالائی دارند می توانستیم قرارداد منعقد کرده و برق تولیدی را در اختیار آنها قراردهیم. واحدهائی در شهرک ها در حال احداث می باشند که می توانند با واحدهای دارای نیروگاه قرارداد منعقد کنند. حتی این امکان را داریم که با نصب دستگاه **CHP** به دستگاه های خود، برودت و یا گرمایش مورد نیاز واحدهای هم جوار خود را تامین کنیم با اینکار نیاز آنها به مصرف گاز به صفر رسیده و بسیار مقرون به صرفه خواهد بود. اینکار مستلزم هماهنگی صنعت و معدن و شرکت توانیر می باشد.

صمد شایان، مدیرعامل شرکت تامین نیروی سام: شرکت ما در منطقه تیکمه داش ۲۰ مگاوات برق تولید می کند. به مدت ۳ سال برق تولیدی خود را به طور مستقیم در اختیار شبکه قرار داده ایم. از قرارداد ۵ ساله ما ۲ سال باقی مانده است و از الان نگران پرسنل و هزینه های مصرفی خود در زمان اتمام قرارداد هستیم. خوشبختانه شرکت برق منطقه ای تعامل زیادی با ما دارد و از این موضوع رضایت کامل داریم. نباید شرکت برق منطقه ای را در دیرکرد پرداخت مطالبات مقصر دانست. نیروگاه تیکمه داش با سرمایه گذاری خارجی احداث شده است با توجه به اینکه در ابتدای کار با روپل ۵ هزار تومانی چنج کردند ولی حالا به دلیل افزایش نرخ ارز باید با نرخ ۳۵ هزار تومان پرداخت کنیم. با این حساب پرداخت ۳/۵ ساله، بیش از ۱۰ سال طول خواهد کشید. در حال حاضر در حال ایجاد نیروگاه ۲۵ مگاواتی در هشترود می باشیم و مرحله خاکبرداری آن را شروع کرده ایم. در نظر داریم در منطقه جلفا نیروگاه ۲۰ مگاواتی ایجاد کنیم زمین مشخص شده و قیمت گذاری آن انجام شده است بعد از پرداخت مبلغ، زمین را تحویل گرفته و شروع خواهیم کرد. در نیروگاه قبلی از تسهیلات بانکی استفاده نکرده بودیم ولی در حال حاضر به دلیل نوسانات قیمت دلار درخواست تسهیلات داریم. برای این منظور، بانک اعلام می کند باید در بهین یاب ثبت نام کنیم ولی چون ما مجوز خود را از سازمان صنعت و معدن اخذ نکردیم قادر به ثبت نام نیستیم و به تبع آن نمی توانیم از تسهیلات بانکی استفاده کنیم.

مجوز ما از طرف وزارت نیرو می باشد، وام های آنها نیز کوتاه مدت می باشد. هزینه تاسیس نیروگاه ۵۵۰ میلیارد می باشد و لازم است برای اخذ تسهیلات از بانک، توافقاتی بین وزارت نیرو و صنعت و معدن صورت گیرد و یا اینکه قراردادی با بانک ها داشته باشند. قبلا وام ارزی ارائه می شد ولی به درد ما نمی خورد. ما برای اخذ مطالبات خود از بحث تهاتر استفاده می کنیم. (به فرض شرکت برق منطقه ای از پاکستان طلب دارند طی توافقی که انجام می دهیم، روپیه دریافت می کنیم هر چند کمی متضرر هم می شویم ولی طلب خود را زودت دریافت می کنیم.) تهاتر به این صورت می باشد: اگر برق منطقه ای از شرکتی طلب داشته باشد ما در مقابل طلبی که از شرکت برق منطقه ای داریم با آنها توافق می کنیم تا شرکت مذکور بدهی خود را به جای برق منطقه ای به ما پرداخت کند با در نظر گرفتن این موضوع که درصدی از طلب شرکت مذکور به برق منطقه ای را کسر می کنیم تا بتوانیم در کمترین زمان با کسر مبلغی از طلب خود، آن را اخذ کنیم. در این خصوص فقط با شرکت هائی قرارداد منعقد می کنیم که از وصول طلب آنها اطمینان خاطر داشته باشیم.

ارشد محدودی، مدیرعامل شرکت آناکو (انجمن مهندسين مشاور استان): شبکه های انتقال در ایران ۴۰۰ کیلوولت، ۲۳۰ کیلوولت، ۱۳۲ کیلوولت و ۲۰ کیلوولت می باشد. باتوجه به اینکه ظرفیت تولید این عزیزان پایین می باشد با ۲۰ کیلوولت به شبکه متصل شده اند. تعدادی از طریق برق منطقه ای و تعدادی از طریق شبکه توزیع فعالیت می کنند. در منطقه تحت مدیریت آذربایجان (شرقی، غربی و اردبیل) متوسط مصرف هر نفر ۳۶۵ وات می باشد درحالیکه در اصفهان ۶۳۱ وات می باشد. دیمان صنعتی برق آذربایجان ۸۳۲ مگاوات می باشد، در اصفهان ۲۳۷۳ مگاوات می باشد. در یزد که یک دهم جمعیت استان ما را دارد ۳۰۷ مگاوات می باشد. پیک بار استان کرمان ۱/۴ برابر پیک بار برق آذربایجان شرقی می باشد. شبکه ۲۰ کیلوولت تبریز یک چهارم شبکه ۲۰ کیلوولت شیراز می باشد. تعداد ترانسفورماتورها یک چهارم می باشد. فروش انرژی صنعتی اصفهان ۴ برابر آذربایجان شرقی می باشد. در جلسه ای، واحدهای فولادی از برق منطقه ای درخواست کردند مدیریت خاموشی برق توسط استان صورت گیرد در پاسخ، مدیرعامل شرکت برق منطقه ای اعلام کردند در استان ما ۱۰۰ مگاوات خاموشی داریم و در اصفهان ۱۵۰ مگاوات. این امر به ظاهر خوشایند می باشد درحالیکه مصرف آنها ۴ برابر ما می باشد و خاموشی نیز باید با همین نسبت صورت گیرد. پست ۴۰۰ کیلوولت همانند نیروگاه بزرگی می باشد و نقش مهمی دارد. از سال ۱۳۹۷ در آذربایجان ۵ پست ۴۰۰ کیلووات داریم درحالیکه در اصفهان ۱۹ پست، در فارس ۲۶ پست و در یزد ۹ پست وجود دارد. با این روال امکان توسعه صنعتی و تولید در استان ما وجود نخواهد داشت. با افزایش پست فوق توزیع، امکان دریافت برق و هزینه آن بهتر خواهد بود. تعداد پست های استان ما کم می باشد و در ۲۵ سال گذشته سرمایه گذاری در آذربایجان صورت نگرفته است. در استان ما ۱۳۷ پست، اصفهان ۱۷۷ پست، فارس ۲۱۷ پست و ... با توجه به این آمار، کارخانجات این استان ها براحتمی و با هزینه کمتری قادر به دریافت برق می باشند. هر فرد در سمنان ۱۰/۱۶ برابر بیشتر از یک فرد در آذربایجان از برق بهره مند می باشد. در سال ۹۵ درهمین خصوص پاورپوینتی در استانداری ارائه دادیم و آقایان جباری، پورمهدی و دکتر پزشکیان به جد پیگیری این گزارش بوده و قول هائی گرفتند ولی بعد از اتمام دوره آقای چیتچیان و تغییر استاندار و ... کسی پیگیری این موضوع نشد. پیگیری این موضوع به صورت انفرادی امکان پذیر نمی باشد این موضوع باید با همکاری استانداری، اتاق بازرگانی، مناطق آزاد، شهرک های صنعتی، سهلان، برق منطقه ای و نماینده ها به مقامات بالاتر اطلاع رسانی و پیگیری شود. وزارت نیرو از روز اولی که بحث CHP را مطرح کرده تصمیم مشخصی در این خصوص نداشته است. بهتر است سرمایه گذاران تولید، فولاد و یا CHP به صورت مشارکتی نیروگاه ایجاد کنند تا از هزینه های اضافی جلوگیری شود این کار به صرفه نیز خواهد بود. نیروگاه تبریز با ۵۰ سال سابقه با یک چهارم راندمان خود فعالیت می کند. در حال حاضر این نیروگاه در اختیار توانیر نبوده و در اختیار تامین اجتماعی می باشد. در این نیروگاه به دلیل اینکه زمین و امکانات مهیا بوده و به شبکه متصل می باشد می توان با هزینه کمی نوسازی کرد.

مجید یاری‌گر، مدیرعامل فولاد کاوه تیکمه‌داش: مجوز نیروگاه ۲۵۰ مگاواتی خود را از محل تفاهم نامه صنایع بزرگ؛ توانیر و ایمیدرو اخذ کرده ایم. قرارداد نقطه اتصال ۷۰ مگاواتی با برق منطقه ای منعقد کرده ایم و در حال پرداخت مبالغ آن هستیم.

کریم رحیمی، رئیس انجمن فولاد استان: در خصوص قبوض برق واحدها، با جمع جبری اعداد و ارقام نمی توانیم به مبالغ پرداختی که در قبوض برق واحدهای فولادی درج شده است برسیم. در سطح کشور با کمبود برق روبرو هستیم و ۱۸ الی ۲۰ هزار مگا کسر برق داریم. مصرف برق بخش فولاد در کل صنعت ۶ درصد می باشد (از کل ۳۳ درصد برق صنایع). برای فعالیت بخش خصوصی باید زیرساخت های آن مهیا شود. اگر بحث احداث نیروگاه به صورت صحیح و قانونمند برنامه ریزی شود واحدهای فولاد استان می توانند به این موضوع ورود کنند: اگر "بحث تخصیص زمین، تضمین تحویل گاز، بحث خودمصرفی و تسهیلات بانکی" حل نشود این موضوع با مشکل مواجه خواهد شد.

بهزاد محمودی، هیات مدیره شرکت دمیر چلیک آذران: دارای نیروگاه ۲۵ مگاوات با موتور رولز رویز هستیم که برای اولین بار ما وارد ایران کرده ایم. ما بزرگترین نیروگاه شمالغرب کشور هستیم. در خصوص گاز علاوه بر کمبود آن (که مانع طرح توسعه شده است) با کثیفی گاز نیز مواجه هستیم که مانع افزایش توان ما شده است. از طرفی به دلیل وجود تحریم، قادر به وارد کردن قطعات موتور ها نیستیم. در این خصوص مکاتبات زیادی انجام شده است ولی پاسخی دریافت نکرده ایم. اداره گاز درخصوص کثیفی گاز، عدم وجود اعتبار برای تعویض فیلترها را اعلام کردند و بیان کردند اگر هزینه آن را پرداخت کنید فیلترها را تعویض می کنیم. ما در این زمینه هزینه زیادی پرداخت کردیم و برای سایت خودمان فیلتر نصب کرده ایم ولی جوابگو نمی باشد. با هزینه های موجود و نحوه پرداخت صورت حساب ها، هزینه نیروگاه ها مقرون به صرفه نبوده و کمرشکن می باشد ولی با این حال تمام تلاش خود را می کنیم تا بتوانیم به فعالیت خود ادامه دهیم. از برق منطقه ای اعلام کردند در بحث نیروگاه بزرگ ۳ الی ۴ مجوز برای استان آذربایجان شرقی صادر شده است در این خصوص سرمایه گذارانی داریم و با آنها صحبت کرده ایم ولی تا الان نتیجه ای اخذ نکردیم. با اینکه اعلام کرده اند برای استان های شمالی مشکل گاز وجود دارد و مجوز ارائه نمی دهند ولی در عمل مشکل گاز تنها مختص استان آذربایجان شرقی می باشد و به دلیل کمبود گاز در استان ما مجوز نیروگاه ارائه نمی دهند در حالیکه برای استان های شمالی کشور از جمله اردبیل مجوز احداث نیروگاه ارائه می شود. (پیشنهاد مجوز نیروگاه از برق منطقه ای اردبیل وجود دارد ولی از استان ما وجود ندارد). برای موتورهای رولز رویز قطعات ایرانی جوابگو نمی باشد و باید قطعات آن را وارد کنیم از طرفی از ابتدای سال ۱۴۰۱ صنعت و معدن اعلام کرده است برای قطعات مورد نیاز ما معافیت گمرکی وجود ندارد. درخواست داریم در این خصوص وزارت نیرو با گمرک تعامل داشته باشد و راهکاری برای مشکل واردات قطعات مورد نیاز نیروگاه ها ارائه شود. شرکت برق منطقه ای نامه ای در خصوص اینکه می توانیم برق تولیدی خود را توسط شبکه در کارخانجات دیگر به فروش رسانیم، ارسال کرده است براساس آن با چند کارخانه فولاد تعامل داشتیم و این موضوع به نفع ما و کارخانجات فولاد بود ولی در نهایت با مشکلی مواجه شدیم چون کارخانجات فولاد درخواست کردند با قطعی شبکه، برق آنها قطع نشود ولی این امر شدنی نیست. موضوعات مطرح شده جزو مشکلات حاد ما می باشد.

نوید نواده ابادر، نایب رئیس هیات مدیره گروه صنعتی پارس ساختار: استان ما در شمالغرب کشور مظلوم واقع شده است که نگاه حاکمیتی و ضعف عملکرد ما در این زمینه تاثیرگذار می باشد که ضعف عملکرد ما بیشتر تاثیرگذار می باشد. در استان اردبیل زیرساخت های خوبی ایجاد می شود ولی در استان ما این زیرساخت ها ایجاد نمی شود. آقای باغبان در جلسه قبل اعلام کردند که حدود "سیصد و خورده ای مترمکعب در ساعت" ظرفیت مختص نیروگاه ها داریم؛ این موضوع صحت دارد ولی از زمانی که معاونت تخصیص گاز ایجاد شده است این موضوع منتفی شده است. در حال حاضر مشکل اصلی ما کمبود گاز می باشد. در قرارداد ما (۲۵۰ مگاواتی) به دلیل اینکه نام "خود مصرف" و "خود تامینی" مطرح می باشد، نیروگاه هرکجای ایران باشد نرخ ترنسمیشن (نرخ انتقال نیرو) اخذ خواهد شد که نسبت به فاصله بین نقطه تولید و نقطه مصرف، مبالغ متفاوتی خواهد بود. در این قرارداد دو

مورد مطرح شده است: ۱. وزارت نیرو اعلام می کند که برق در پیک مصرف قطع نخواهد شد. ۲. وزارت نفت اعلام می کند گاز در زمستان قطع نخواهد شد و در صورت بوجود آمدن مشکل گاز، سوخت جایگزین آن را حل خواهند کرد. ولی به هیچکدام عمل نمی شود. در خصوص تولید مصرف برای صنایع موافقت نامه ای بین سه وزارتخانه امضا شده است این موضوع براساس مصوبه داخلی هیات دولت می باشد ولی مصوب مجلس نمی باشد. برای حل مشکل باید به صورت مستمر و به جد پیگیر موضوع باشیم. گزارش و آمار تهیه شده در این خصوص را به نمایندگان مجلس ارائه دادیم ولی نتیجه ای حاصل نشده است این موضوع باید از طرف اتاق بازرگانی و استانداری و ... پیگیری شود.

یونس یوسفی، نماینده شرکت آذر نیرو: مشکلاتی که در خصوص نیروگاه ها با مقیاس کوچک مواجه هستیم عبارتند از: ۱. مشکلات بانکی و وام های ارزی که در جهت راه اندازی نیروگاه ها پرداخت شده است، قرار بر بازپرداخت ریالی با نرخ ۴۲۰۰ تومان بوده است و تصمیم هیات وزیران بود ولی متاسفانه اجرائی نشده است و بانک مرکزی زیربار نرفته است. به دلیل افزایش نرخ دلار بازپرداخت این وام ده ها برابر افزایش یافت. ۲. در بحث اورهال دستگاه ها با توجه به اینکه دستگاه ها آلمانی می باشد برای واردات قطعات آنها بحث گمرکی و هزینه های بالای آن مطرح می باشد. پرداخت ها به صورت مرحله ای انجام می شود حتی صورت وضعیتی وجود دارد که بعد از ۱۰ ماه هنوز پرداخت نشده است این موضوع باعث می شود قادر به اورهال و تعمیر به موقع دستگاه ها و قطعات نباشیم.

علیرضا طالعی، کارشناس مسئول معاونت برنامه ریزی و سرمایه گذاری اداره کل صنعت معدن و تجارت: تمامی مشکلاتی که در این جلسه مطرح شد، وجود دارد از جمله معافیت و مشکلات بانکی. در مورد معافیت، اگر حذف هم نمی شد مختص واحدهائی بود که مجوز خود را از وزارت صمت دریافت کرده بودند ولی نیروگاه ها با وزارت نیرو مرتبط می باشند و این موضوع باید از وزارت نیرو درخواست شود.

نسیرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: براساس بند (ق) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی، معافیت برای تمام ماشین آلات تعلق می گیرد.

علیرضا طالعی، کارشناس مسئول معاونت برنامه ریزی و سرمایه گذاری اداره کل صنعت معدن و تجارت: این موضوع بالادستی می باشد و اعلام کردند معافیت حذف شده است.

داود زینالی، رئیس خدمات فنی و فروش گاز استان: در مصرف عمده، علاوه بر نیروگاه های قبلی از جمله تبریز، سهند و صوفیان ۳۴۰ هزار مترمکعب مجوز برداشت نیروگاهی برای استان داریم که معادل ۱۶۰۰ مگاوات می باشد. ۶۰ هزار مجوز مربوط به تولید پراکنده می باشد که معادل ۲۶۰ مگاوات می باشد و ۱۰۵ مگاوات آن مصرف کننده گاز می باشند. یعنی در حال حاضر حدود ۱۵۰ ظرفیت مورد استفاده نمی باشد (۱۰۰ مورد از این تعداد از سال ۹۶ با ما قرارداد دارند ولی منجر به احداث نیروگاه نشده است). در بناب و هریس معادل ۱۲۰ مگاوات ظرفیت وجود دارد که مورد استفاده قرار نگرفته است. بیش از نیمی از ظرفیت بلا تکلیف می باشد و باید چاره ای اندیشیده شود. خطوط انتقال گاز از استان ما عبور می کند ولی امکان برداشت وجود ندارد. احداث نیروگاه در محل هائی که در آنها خطوط فشار قوی گاز وجود دارد امکانپذیر می باشد. کلا در استان ۲۱ قرارداد داریم که ۱۲ مورد مصرف کننده می باشد بقیه قراردادها با آریا فلز ناب در بستان آباد، سینا نیرو در تبریز، توان طرح آدرین در تبریز، جهان نیرو نماد سهند خسروشاه، قدس نیرو در هریس، پردیس الکتریک در جلفا، آذر نماد انرژی در صوفیان، آذر نماد صوفیان بعثت، تولید نیروی سام در هشتگرد می باشد.

علی باغبان، رئیس گروه خدمات مشترکین برق منطقه ای: قراردادها ۱۰ ساله می باشند ۵ ساله خرید تضمینی یا تبدیل انرژی که ۵ سال اول با نرخ تضمینی خریداری می شود و ۵ سال دوم برحسب شرایط شبکه می باشد. قراردادهای ۳۲۹ هیات تنظیم بازار

برق که آخرین نرخ به طور متوسط ۳۲۷ تومان می باشد (مصوب ۳۶۰ هیات تنظیم). قراردادهای بصورت آگাহانه منعقد شده است. پرداخت صورت حساب های شما از طرف وزارت نیرو تا تاریخ اردیبهشت پارسال تنها چند ماه با تاخیر صورت گرفته است. با توجه به شرایط کشور و کمبود نقدینگی، برای نیروگاه ها با مقیاس کوچک رویه هایی پیش بینی شد از جمله اوراق نوع دوم ولی هیچکدام از ۱۷ نیروگاه مستقر در منطقه از این موضوع استقبال نکردند درحالیکه تمامی نیروگاه های مقیاس کوچک اصفهان این اوراق را اخذ کرده اند. پیشنهاد دوم، حواله ارزی از محل مطالبات کشور (از جمله پاکستان) بود. (با وجود کاهش ۱۰ درصدی مطالبات، در بازه زمانی کوتاهی با پرداخت پول نقد تسویه می شود). واحدها باید از این شرایط استفاده کنند. حواله ارزی پاکستان به مدت ۳ ماه مسدود بود ولی در حال حاضر قابل استفاده می باشد و به تمامی نیروگاه ها نیز اطلاع رسانی کرده ایم. با وجود تحریم و بازپرداخت های زماندار، نیروگاه ها برای تهیه قطعات با مشکل مواجه هستند و عدم معافیت گمرکی مشکل این واحدها را بیشتر کرده است. برق منطقه ای آذربایجان شرقی در خصوص مجوزهای جدید با محدودیت جدی مواجه شده است و قادر به ارائه مجوز نیستیم. از سال ۹۶ صدور هر گونه مجوز جدید لغو شده است تنها از طریق فراخوان و با ارزیابی شرکت ها امکانپذیر خواهد بود. در این فراخوان گروه غدیر شرکت کرده و برنده شدند و در ابتدای کار با نبود گاز مواجه شده و انصراف دادند و اعلام کردند در صورتیکه گاز و امکانات لازم را ندارید سرمایه گذار جذب نکنید. اخیرا مکاتبه ای انجام دادیم تا بتوانیم ۱۰۰ هزار مترمکعب از ۱۳۰ هزار مترمکعب باقیمانده از ۳۴۰ هزارمترمکعب را برای نیروگاه های مقیاس کوچک اخذ کنیم. با توجه به اینکه شرکت دمیرچلیک آذران قادر است ۸۰ درصد انرژی مصرفی شهرک صنعتی بزرگ را تامین کند؛ شرکت تامین نیروی سام، برق کل منطقه تیکمه داش را تامین می کند و ... پس نیروگاه های مقیاس کوچک به معنای واقعی تحقق می یابد ولی امکان توسعه وجود ندارد. محدودیت گاز تنها برای استان آذربایجان شرقی می باشد. از شرکت ها تنها دو مورد قابل بررسی برای فسخ می باشد در این مورد با استاندار محترم جلسه ای تشکیل شده است و این هفته نتیجه نهائی اعلام خواهد شد. فسخ قراردادها فرآیند خاص خود را دارد فسخ قرارداد تضمینی تبعات زیادی دارد و باید بصورت توافقی و آگাহانه باشد.

ظاهره باقرزاده، مدیر دفتر بازار برق شرکت توزیع برق استان: مطالبه گری از طرف مسئولین استانی علی الخصوص نمایندگان در بخش انرژی آذربایجان به شدت کم می باشد. استان ما نماینده ای در کمیسیون انرژی ندارد. در تابستان با مشکل برق و در زمستان با مشکل گاز مواجه هستیم استان ما سردسیر بوده و در منطقه مرزی واقع شده است که دلایل کافی برای پیگیری این موضوع می باشد. این موضوعات باید از طریق اتاق و استانداری مطرح و پیگیری شوند. در جنوب کشور تعرفه گرمسیری وجود دارد با تعرفه برق را کمتر از تعرفه ای که مشترکین به صورت عادی پرداخت می کنند پرداخت خواهند کرد. با توجه به اینکه منطقه ما سردسیری می باشد به چه علت نتوانسته ایم از این ظرفیت استفاده کنیم؟ توزیع برق استان آذربایجان شرقی به عنوان ذینفع گاز به شدت شاکی کمبود آن هستیم. متقاضیان علاوه بر کمبود گاز با عدم هماهنگی دستگاه های اجرائی نیز مواجه هستند که به شدت ملاحظه می شود. قراردادهای را کد بلوکه باید حذف شود تا در اختیار متقاضیان جدید قرار گیرد. تمام متقاضیان ما در مراحل تایید ساختگاه در تهران، مرحله فراخوان در برق منطقه ای، صدور مجوز و تامین گاز با مشکل مواجه شده اند. این موضوعات باید در اتاق مطرح شده و دستگاه های اجرایی کمک لازم را داشته باشند.

میرصمد ابراهیم پور، مدیرکل دفتر سرمایه گذاری استانداری: یکی از عوامل ایجاد این مشکلات، عدم برنامه ریزی و عدم پیش بینی دستگاه های اجرائی در سال های قبل و عدم بهره مندی از مشاوران این زمینه می باشد. برای سرمایه گذاری های جدید نیاز به تامین زیرساخت ها می باشد. نیمی از ۳۴۰ هزارمترمکعب تخصیص داده شده خالی می باشد. واحدها از سال ۹۶ قادر به لغو قراردادهای خود نیستند. در این خصوص جلسات زیادی تشکیل دادیم و مصوب کردیم تا تعیین تکلیف شوند. با وجود ظرفیت خالی، نمی توان درخواست افزایش ظرفیت داشت. از ظرفیت مازاد نیروگاه های بزرگ در بحث گاز توانستیم برای نیروگاه های کوچک استفاده کردیم. در نیروگاه های بزرگ طبق اعلام آقای فلاحیان ۸۲/۴۰۰ هزار مترمکعب ظرفیت داریم درحالیکه بیان می کنید گاز نداریم، متولی پیگیری این موضوع چه کسی هست؟ در حال حاضر از نظر اقتصادی و سرمایه گذاری در استان موضوع

<p>تامین انرژی برق در اولویت می باشد. ما نیز به شدت پیگیر این موضوع هستیم. بدون کار جمعی و تیمی نمی توان کاری از پیش برد. باید تیمی متشکل از دستگاه اجرائی، استانداری، وزارتخانه و نماینده ایجاد شود و تکالیف هرکدام مشخص باشد تا پیگیر موضوع باشیم. دراستانداری پیگیر پست های فوق توزیع (پست بیلورد و پست ۴۰۰ کیلوولت هشترود) می باشیم.</p> <p><u>نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو:</u> باید مطالبه گری نمایندگان مجلس را خواستار باشیم. موضوعی که در این میان مغفول مانده است بحث قراردادهای می باشد (قراردادهای به صورت تیپ می باشد) ظرفیت اختصاص داده شده به استان از زمان قرارداد شرکت ها لحاظ می شود یا از زمان بهره برداری نیروگاه؟ اصولا باید از زمان بهره برداری لحاظ شود. می توان این موضوع را در قالب پیشنهاد ملی به توانیر ارسال کرد و اعلام کرد که تیپ قراردادهای ایراد دارد و نمی توان از ظرفیت موجود استفاده کرد. می توان از بحث تهاوت استفاده کرد. می توان از بحث انتقال استفاده کرد هرچند در دوران پیک قابل استفاده نمی باشد.</p> <p><u>ارشد محدودی، مدیرعامل شرکت آنکو (انجمن مهندسين مشاور استان):</u> استان ما نیاز به هسته های تصمیم سازی در مورد انرژی دارد تا این هسته ها ایجاد نشود رفتارها سلیقه ای بوده و مشکل حل نخواهد شد.</p> <p><u>مجید یاری گر، مدیرعامل فولاد کاوه تیکمه داش:</u> اتاق نماینده بخش خصوصی می باشد و در موارد خاص به این موارد ورود کرده و تعیین تکلیف کنند تا براساس آن عمل کنیم.</p> <p><u>طاهره باقرزاده، مدیر دفتر بازار برق شرکت توزیع برق استان:</u> آقای گلاب پاش در معاونت برنامه ریزی توانیر پیگیر موضوعات هستند و می توانیم برای سه نیروگاه به صورت موردی عمل کرده جلسه ای تشکیل داده و اداره گاز را نیز دعوت کنیم.</p> <p><u>میرصمد ابراهیم پور، مدیرکل دفتر سرمایه گذاری استانداری:</u> در استان از زمان شروع به کار آقای خرم، ستاد سرمایه گذاری تشکیل داده ایم. در این ستاد جلسه ای برای ۳ شرکت پارس ساختار، کاوه تیکمه داش و آذرفولاد امین با حضور دستگاه های متولی تشکیل می دهیم بعد از انجام کارشناسی لازم، موارد درخواستی خود را با اعلام سرمایه گذار و معضلات موجود، اعلام کرده از طریق آقای استاندار و نمایندگان مجلس پیگیر موضوع باشیم تا تحقق یابد.</p> <p><u>علیرضا طالعی، کارشناس مسئول معاونت برنامه ریزی و سرمایه گذاری اداره کل صنعت معدن و تجارت:</u> در خصوص معافیت، گمرک می تواند جایگزینی برای قطعات مورد نیاز شرکت ها تعیین کند تا بتوانند از معافیت استفاده کنند.</p>	
<p>۱. شورای سرمایه گذاری استان نسبت به تعیین تکلیف قراردادهای احداث نیروگاه های با مقیاس کوچک بر اساس گزارش پیشرفت فیزیکی پروژه ها و همچنین مواردی که از سال ۱۳۹۶ قادر به لغو قرارداد خود با شرکت توانیر نیستند، با توجه به محدودیت گاز و بلوکه شدن آن در بخشی از قرارداد های مذکور، اقدامات لازم را بعمل آورد تا بدین ترتیب میزان گاز تخصیص داد شده به واحدهای نیروگاهی بلا تکلیف به بخش مولد این حوزه اختصاص یابد.</p> <p>۲. با توجه به اینکه از سال ۱۳۹۸ صدور مجوز احداث نیروگاه های گاز سوز از سوی شرکت توانیر صرفا برای نقاط با اولویت تعیین شده و بر اساس برگزاری فراخوان مقدور می باشد، لذا بر این اساس نقاط اولویت دار مورد تایید شرکت توزیع نیروی برق تبریز برای سال ۱۴۰۰ به همراه گزارش فنی و توجیه اقتصادی، سریعا جهت برگزاری فراخوان جذب سرمایه گذار، انتشار عمومی گردد.</p> <p>شایان ذکر است مطابق برنامه ششم توسعه وفق بند (الف) ماده (۷) دستورالعمل نرخ خرید تضمینی برق، موضوع بند (ت) ماده (۴۸) قانون برنامه ششم توسعه، وزارت نیرو (تفویض اختیار توانیر به شرکت های برق منطقه ای) هرساله میزان ظرفیت در محل های مورد نیاز احداث نیروگاه تولید پراکنده را اعلام عمومی می نماید. سرمایه گذار می بایست بر اساس لیست اولویت های</p>	<p>پیشنهادات</p>

<p>اعلامی، درخواست خود را ارائه نموده و برنامه ریزی های لازم از سوی شرکت های مرتبط برای تأمین گاز انجام شود. در صورت لزوم نقاط جدید هم می تواند بر اساس مطالعات درخواست شود.</p> <p>۳. به منظور رفع مشکلات نیروگاه های با مقیاس کوچک پیشنهاد می گردد، تیپ قراردادهای این نیروگاه ها به شرح ذیل اصلاح گردد:</p> <p>الف: ظرفیت گاز اختصاصی به نیروگاه ها از زمان شروع بهره برداری لحاظ گردد تا در صورت توقف پروژه های در دست اجرا، از بلوکه شدن گاز تخصیص یافته و عدم تخصیص گاز به سایر متقاضیان و سرمایه گذاران جلوگیری گردد.</p> <p>ب: تعیین تکلیف قراردادها پس از گذشت ۵ سال از زمان بهره برداری به نحوی که با توجه به حجم سنگین سرمایه گذاری در این حوزه، موجبات ضرر و زیان و تعطیلی نیروگاه های احداثی بدلیل عدم توجیه اقتصادی لازم در فروش برق با قیمت های نازل فراهم نگردد.</p> <p>۴. اصلاح بند (ص) تبصره (۶) قانون بودجه در سال ۱۴۰۱ در خصوص لغو عدم معافیت حقوق گمرکی قطعات خطوط تولیدی برای نیروگاه های مقیاس کوچک و استفاده از ظرفیت بند (غ) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی برای معافیت از پرداخت حقوق گمرکی واردات ماشین آلات و خط تولید واحدهای نیروگاهی با مقیاس کوچک.</p> <p>۵. اجرایی شدن مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۲ هیات وزیران در خصوص دریافت تسهیلات از صندوق توسعه ملی، که بر اساس مصوبه مذکور بانک مرکزی موظف گردیده بود تا در صورت درخواست بانک عامل طرف قرارداد با صندوق توسعه ملی، بازپرداخت ارزی تسهیلات طبق جدول مربوطه، انجام و شرایط لازم برای تبدیل ریال به ارز را با نرخ رسمی فراهم گردد و پس از دریافت مبلغ ریالی هر قسط، معادل ارزی آن را به حساب صندوق توسعه واریز شود.</p> <p>۶. برای حل مشکلات تسهیلات بانکی نیروگاه های با مقیاس کوچک پیشنهاد می گردد: بانک های عامل اعطای تسهیلات به واحدهای نیروگاهی را منوط به ثبت نام در سامانه بهین یاب نمایند.</p> <p>۷. رفع محدودیت های برق کشور با حمایت از نیروگاه های با مقیاس کوچک امکان پذیر می باشد. لذا به منظور ادامه فعالیت های این واحدها وزارت نیرو ملزم به پرداخت ب موقع و نقدی مطالبات سرمایه گذاران نیروگاه های با مقیاس کوچک مطابق با مفاد قراردادهای منعقد شده گردد.</p> <p>۸. مجمع نمایندگان استان با همکاری مسئولین عالی رتبه استانی اقدامات لازم را جهت افزایش سهمیه انرژی استان (برق و گاز) به فوریت در دستور کار قرار دهند تا استان آذربایجان شرقی نیز همانند استان های مرکزی کشور از سهمیه انرژی مناسب برخوردار گردد.</p>	
<p>۱. قانون بودجه سال ۱۴۰۱؛</p> <p>۲. قانو برنامه ششم توسعه؛</p> <p>۳. قانون حمایت از برق کشور؛</p> <p>۴. قنون بهبود محیط کسب وکار؛</p> <p>۵. قانون امور گمرکی؛</p> <p>۶. قراردادهای تیپ شرکت توانیر برای احداث نیروگاه های با مقیاس کوچک؛</p> <p>۷. مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۲ هیات وزیران در خصوص دریافت از صندوق توسعه ملی</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>